

Відокремлений структурний підрозділ
«Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»
Циклова комісія суспільно-гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Заступник директора
з навчальної роботи
Кравченко О. О.
“ 31 ” серпня 20 23 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України та Культурологія

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки

01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 015.39 Професійна освіта. Цифрові технології

(шифр і назва спеціальності)

Відділення Професійна освіта

(назва відділення)

Робоча програма «Історія України та Культурологія» для студентів за напрямом підготовки 01 Освіта/Педагогіка, спеціальністю 015.39 Професійна освіта. Цифрові технології
«30» серпня, 2023 року - 31 с.

Розробник: викладач Відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ» - Бадьор Віктор Миколайович

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін

Протокол від « 30 » серпня 2023 року № 1

Голова циклової комісії _____

(підпис)

« 30 » серпня 2023 року

Схвалено методичною радою Відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»

Протокол від « ____ » _____ 2023 року № _____

« ____ » _____ 20__ року

Голова

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
Розділів –	Спеціальність 015.39 Професійна освіта (цифрові технології)	Рік підготовки:	
Тем – 28		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>не передбачене</u>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 64 самостійної роботи студента – 26	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		46 год.	
		Семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
26 год.			
		Індивідуальні завдання –	
		Вид контролю: іспит/залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Історія України» є розглянення умови виникнення й генезис українців як етносу, зародження й трансформації української національної та державної ідей, особливостей державотворчих процесів в українських землях, що органічно визначає специфіку розбудови української державності в минулому й на сучасному етапі.

Завдання:

- закріпити й поглибити у студентів здобуті ними в середніх навчальних закладах знання про історичний шлях України та її народів у діалектичній єдності загального й особливого, конкретних фактів і цілісної картини світового розвитку;
- виробити бачення суспільних явищ минулого та сучасності з позицій історизму, діалектичного розуміння багатогранності й суперечливості історії;
- навчити студентів працювати зі спеціальною історичною літературою;
- розвинути вміння всебічно, критично аналізувати інформацію різноманітних історичних джерел, самостійно трактувати проблеми суспільного розвитку минулого й сучасності;
- розвивати інтерес і повагу до вітчизняної історії.

Програмні результати навчання:

- Знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою України;
- Здійснювати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

Загальні компетентності:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

Місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі ОПШ та міжпредметні зв'язки

«Історія України» вивчається в 4 семестрі. Є основою для вивчення предметів «Культурологія», «Філософія» та «Соціологія».

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. 1. Вступ. Найдавніша історія України

Предмет і завдання курсу історії України. Проблематика й структура курсу. Проблеми періодизації історії України. Історіографія курсу історії України. Концепції історії України. Вплив природно-географічних факторів на розвиток історії України.

Первісні люди та спосіб їх життя. Неолітична революція. Землеробські племена. Трипільська культура. Кочові народи на території України. Кіммерійці. Скіфи. Сармати. Етнокультурні зв'язки скіфів та сарматів із слов'янами. Антична цивілізація Північного Причорномор'я.

Походження слов'янських народів. Стародавні слов'яни в період великого переселення народів. Анти. Розселення східних слов'ян. Боротьба з готами, гуннами, аварами. Війни слов'ян з Візантією та їх наслідки. Заснування Києва. Передумови утворення держави у східних слов'ян. Археологічні та історико-лінгвістичні джерела про етнічну єдність південної групи східнослов'янських племен. Праукраїнський етнос.

Література: [1]с. 11 – 28;
[2]с. 4 – 20

Тема 2 Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь. Галицько-Волинське князівство

Утворення Київської Русі. Норманська теорія. Основні етапи: розвитку Київської держави. Еволюція політичного устрою Київської Русі. Становлення державності (князювання Олега, Ігоря, Ольги, Святослава). Київська Русь в період найбільшого піднесення та могутності: правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Спроби утвердження спадкоємної монархії. Становлення феодальної системи господарювання. Соціальна стратифікація суспільства. Соціально-станові протиріччя. Народні збори. Народні повстання. Основні етапи економічного розвитку. Зміни в релігійному житті після запровадження християнства. Двовір'я. Історичне значення християнізації Русі. Зовнішня політика кийвських князів. Стосунки Русі з Візантією, Західною Європою, арабським світом. Русь і кочівники. Причини і етапи феодальної роздробленості. Занепад Києва. Тимчасова політична стабілізація суспільства: Володимир Мономах, Мстислав Великий. Занепад Київської Русі з другої половини XI століття. Посилення удільних князівств. Культура Київської Русі. Проблема формування народностей у Руській державі.

Політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій половині XIV століть. Правління династії галицьких Ростиславичів. Ярослав Осмомисл. Правління династії галицько-волинських Романовичів. Роман Мстиславич. Данило Галицький. Боротьба галицько-волинських князів з монголо-татарами. Занепад Галицько-Волинського князівства. Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності.

Література: [1]с. 29 – 56;
[2]с. 21 – 52

Тема 3. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV - перша половина XVII століття)

Завоювання Галицько-Волинського князівства Польщею в першій половині XIV століття. Включення українських земель до складу Литовської держави. Політика великих литовських князів на українських землях. Передумови польсько-литовської інтеграції. Кревська та Городельська унії. Боротьба руських князів проти польсько-литовського зближення. Ліквідація удільних князівств. Люблінська унія та її наслідки для України. Суспільна організація та соціально-економічні відносини. Магдебурзьке право. Литовські статuti. Православні братства в Україні. Брестська церковна унія: передумови та наслідки. Посилення національно-релігійного гноблення. Культурно-релігійні рухи кінця XVI - першої половини XVII століть. П.Могила. Роль церкви у збереженні самобутності українського народу.

Причини та джерела появи козацтва. Створення Запорізької Січі. Д.Вишневецький. Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі. Основні етапи розвитку козацької державності. Реєстрове козацьке військо. Піднесення козацтва в другій половині XVI століття. Повстання під проводом К.Косинського і С.Наливайка. Поразка повстань та тимчасовий занепад Запорізької Січі. Боротьба козацтва з турками і татарами. Гетьман П.Сагайдачний. Хотинська війна. Утвердження козацької автономії. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. Причини поразки та наслідки повстань.

Література: [1]с. 57 – 78;
[2]с. 53 – 96

Тема 4. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Утворення козацької держави

Причини, характер і рушійні сили. Основні концепції періодизації Визвольної війни. Початковий етап війни (1648-1649). Перемоги козацько-селянського війська під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями. Битва під Зборовом. Зборівський мир. Відновлення української державності. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б.Хмельницького. Молдавські походи Хмельницького. Битва під Берестечком і Білоцерківський мир. Битви під Батогом і Жванцем. Зближення України з Московією. Переяславська Рада. Березневі статті Б.Хмельницького 1654 року. Вхід України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Воєнні дії 1654-1657 рр. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики І.Виговського. Гадяцька унія. Битва під Конотопом. Гетьманування Юрія Хмельницького. Поглиблення руйнівних процесів в Українській державі.

Історичне значення Визвольної війни українського народу. Визвольна війна як незавершена буржуазна революція. Оцінка особи Богдана Хмельницького в науковій літературі.

Натуральне виробництво.

Товарне виробництво і його характеристики. Виникнення і суть товарного виробництва. Просте й розвинуте товарне виробництво. Товар та його властивості. Праця, яка створює товар. Величина вартості товару. Теорії вартості. Теорії граничної корисності. Економічні закони і категорії товарного виробництва.

Література: [1]с. 79 – 92;
[2]с. 104 – 122

Тема 5. Соціально-економічний та політичний розвиток України в другій половині ХУІІ-ХУІІІ століття

Зародження буржуазних відносин в Україні в ХУІІ столітті. Розвиток фольваркового господарства. Селянсько-козацьке землеволодіння. Зміцнення позицій українських магнатів і шляхти. Мануфактурне виробництво. Зовнішньоекономічні зв'язки України в другій половині ХУІІ- на початку ХУІІІ століття. Входження України до загальноросійського ринку в першій половині ХУІІІ століття. Ліквідація митних кордонів. Економічне піднесення в Україні після приєднання

Північного Причорномор'я. Розвиток міст. Активізація зовнішньої торгівлі. Занепад феодальної системи господарювання. Посилення кризових явищ в соціально-економічному житті України внаслідок закріпачення селянства 1783 року.

Політичне життя в Україні в другій половині ХУІІ століття. Поділ України на Лівобережну та Правобережну. Україна в стратегічних планах Речі Посполитої, Московського царства, Оттоманської Порти. Ідея української державності в політиці лівобережних та правобережних гетьманів. Спроби об'єднання українських земель. П. Дорошенко, І.Самойлович. Стабілізація політичного життя в Україні в кінці ХУІІІ століття. Гетьман І.Мазепа. Формування абсолютистської монархії в Росії й обмеження української автономії. Посилення самостійницьких тенденцій. Союз І.Мазепи з Карлом XII. Полтавська битва. Ліквідація Запорізької Січі. Гетьман у вигнанні - П.Орлик. Конституція П. Орлика 1711 року. Обмеження Української автономії в першій половині ХУІІІ ст. (І.Скоропадський, П.Полуботок, Д.Апостол). Діяльність Малоросійської колегії. Правління гетьманського уряду (1735-1750). Гетьман К.Розумовський. Ліквідація гетьманату Катериною II. Посилення антиукраїнської політики російського царизму. Ліквідація Запорізької Січі 1775 року і скасування козацької автономії.

Історичне значення існування Української Гетьманської держави другої половини ХУІІ-ХУІІІ століття.

Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці ХУІІ-ХУІІІ століттях. Визвольні повстання 1702-1704 рр. С.Палій. Гайдамацькі рухи

1730-1760-х рр. Коліївщина. Рух опришків. О.Довбуш, Занепад та поділи Речі Посполитої. Нове політичне розчленування України Російською та Австрійською імперіями.

Література: [1]с. 92 – 114;
[2]с. 123 – 178

Тема 6. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій (XIX – початок XX століття).

Адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі іноземних держав. Чисельність населення та його етнічний склад.

Криза кріпосництва і розвиток капіталістичних відносин. Початок промислового перевороту. Місце України в зовнішній торгівлі Російської імперії.

Загострення соціально-економічних протиріч в Україні. Селянські повстання. У.Кармелюк.

Початковий етап національного відродження. Становлення української інтелігенції. Діяльність декабристів в Україні. Вплив польського повстання 1830-1831 років на національне життя в Україні. Кирило-Мефодієвське братство. Т. Шевченко.

Участь України в зовнішньополітичних акціях Російської імперії (російсько-турецька війна 1806-1812, приєднання Бесарабії до Росії, війна з наполеонівською Францією 1812 року).

Характер політики австрійського уряду щодо українців. Продовження реформ Марії-Терези Йосифом II, їх роль у розвитку національно-культурного життя Галичини та Буковини. Суспільно-політичний рух. "Руська трійця". Буржуазна революція 1848 року. Скасування кріпосного права. Головна Руська Рада.

Загострення соціально-класових протиріч. Селянські повстання. Скасування кріпосного права в Російській імперії. Буржуазні реформи 60-70 років та їх здійснення в Україні. Шляхи розвитку буржуазних відносин у сільському господарстві. Особливості завершальної фази промислового перевороту. Розвиток підприємництва. Зародження українського кооперативного руху. Особливості економічного розвитку Галичини, Північної Буковини, Закарпаття. Соціальна структура українського населення. Етноміграційні процеси.

Культурно-просвітницький етап національного руху. Українофіли. В.Антонович. Громадівський рух і посилення репресій з боку царизму. Участь українців у польському повстанні 1863-1864 рр. в Україні, Валуєвський циркуляр. Емський указ. Криза громадівського руху. Діяльність російських народницьких груп в Україні. М.Драгоманов і зародження українського соціалізму. Революційно-демократичний рух. Поширення марксизму. Початок пролетарського руху.

Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель. Народовська та москвофільська течії національно-визвольного руху. Криза культурницьких

рухів. І.Франко, М.Грушевський. зародження національно-політичного руху в Україні. Поява українських політичних партій.

Соціально-економічний розвиток України. Загострення класових протиріч. Причини та початок революції 1905-1907 рр. Етапи розвитку революційних подій в Україні. Утворення нових українських ліберально-демократичних та соціалістичних партій в Надніпрянській Україні. Активізація національного руху під час революції. Наслідки революції. Політична реакція. Столипінська реформа в Україні.

Загострення соціально-економічних та міжнаціональних відносин на західноукраїнських землях. Місцеві українські партії та їх програмні цілі.

Боротьба за загальне виборче право в австрійському парламенті, галицькому та буковинському сеймах.

Причини і характер війни. Україна в планах Росії, Німеччини та Австро-Угорщини. Основні воєнні дії на території України. Політика Росії та Австро-Угорщини на західноукраїнських землях під час війни. Ставлення до війни українських партій та громадських організацій. Наростання національно-визвольної боротьби в Україні. Спілка визволення України. Українські січові стрільці. Визрівання передумов української революції.

Література:[1]с. 115 – 142;

[2]с. 179 – 202; 214 – 245; 253 – 270 ; 277 – 285

Тема 7. Українське національно-державне відродження 1917-1920 років

Лютнева буржуазно-демократична революція і участь в ній українців. Розвиток революції на Україні. Процес утворення й конституювання Центральної Ради. Український національний конгрес. Політичні партії та їх практична діяльність у створенні національної державності (Грушевський, Винниченко). Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради. Перший, другий універсали Центральної Ради та їх значення. Характер стосунків Центральної Ради та Генерального секретаріату з Тимчасовим урядом.

Більшовицький переворот і Центральна Рада. Третій Універсал Центральної Ради і утворення УНР. Тактика більшовиків в Україні. Ультиматум РНК РРФСР Центральній Раді, агресивна війна радянської Росії проти УНР. Брест-Литовські переговори. Умови Брестського миру. Роль зовнішнього фактору у цій боротьбі. Інтервенція російських радянських військ. Перший Всеукраїнський з'їзд Рад і проголошення радянської влади в Харкові. Збройна боротьба проти Центральної Ради. Бій під Кругами. Проголошення Четвертим Універсалом Центральної Ради незалежності УНР.

Встановлення на Україні режиму диктатури пролетаріату. Діяльність першого радянського уряду.

Німецько-австрійська інтервенція, відновлення влади Української Центральної Ради. Розгін окупантами Центральної Ради та встановлення влади гетьмана Скоропадського. Історичне значення діяльності Центральної Ради.

Внутрішня та зовнішня політика уряду Скоропадського. Діяльність антигетьманської опозиції. Крах німецько-австрійської окупації. Причини падіння та історичне значення держави П.Скоропадського.

Встановлення влади Директорії УНР. С.Петлюра. Внутрішня політика і зовнішньополітична діяльність Директорії.

Проголошення ЗУНР. Організація держави на західноукраїнських землях. Злука УНР і ЗУНР. Соціально-економічні перетворення в ЗУНР. Польсько-українська війна. Дипломатична діяльність ЗУНР. Причини поразки ЗУНР.

Більшовицька агресія проти УНР. Відновлення більшовицької диктатури. Перша Конституція УРСР. Націоналізація промисловості. Аграрна реформа. Продовольча диктатура та її суть. Повстанський селянський рух проти більшовицького панування. Становище українських партій. Відновлення більшовицького режиму. Формальне визнання радянською Росією незалежності УРСР. Всеукрревком. Вибори до рад. Відновлення політики "воєнного комунізму" в економіці та суспільному житті. Напрями комуністичного руху в Україні (КП(б)У, УКП(б), УКП).

Наступ білогвардійців на Україні літом 1919 року. Контрнаступ об'єднаних українських армій. Поразка армії УНР. Перший зимовий похід армії УНР.

Більшовицько-польська війна і Україна. Варшавська угода між УНР і Польщею. Наступ польсько-українських військ. Польський режим та ставлення до нього населення. Відступ польсько-українських військ. Розгром Врангеля. Розгром махновського руху. Ризький мир. Закінчення боротьби регулярних українських військ за незалежність України.

Причини поразки української революції. Історичне значення.

Література: [1]с. 143 – 166;

[2]с. 286 – 364

Тема 8. Українська РСР в умовах непу та модернізації (1921 – 1939 рр.)

Внутрішнє та зовнішнє становище України після революції. Політична криза 1921 року. Причини непу. Наслідки політики воєнного комунізму. Суть нової економічної політики і особливості її впровадження в Україні. Причини згорання непу.

Причини та масштаби голоду 1921-1922 рр. Конфлікт радянської держави з церквою. Договори між РРФСР і УРСР 1920-1921 рр. Юридичне оформлення Союзу РСР. Статус УРСР у складі Радянського Союзу.

Український національний комунізм. Погляди О.Шумського, М.Скрипника, М.Волобуєва, М.Хвильового,

Кампанія з ліквідації неписьменності.

Історична необхідність індустріалізації та колективізації. Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Перші п'ятирічні плани. Система жорсткої централізації управління економікою. Підсумки і значення індустріалізації та колективізації (масові репресії щодо середнього селянства, криза сільськогосподарського виробництва). Промисловість і сільське господарство напередодні другої світової війни.

Перехід, до прискореної колективізації. Поширення колгоспів. "Ліквідація куркульства як класу". Масштаби розкуркулення. Голод 1932-33 р., його причини та наслідки. Масштаби смертності. Завершення колективізації.

Зміни в соціальному складі населення. Глибокі соціальні деформації. Конституція УРСР 1937 року. Судові процеси над українською інтелігенцією. "Шахтинська справа", "Спілка визволення України". Репресії над радянськими партійними кадрами в кінці 30-х рр. Масові репресії та їх жертви. Згорання українізації в кінці 30-х років.

Становище Західної України в 1920-1940 рр. Окупаційний режим в Польщі та Румунії. Правовий статус Східної Галичини в 1919-1923 рр. Анексія Східної Галичини Польщею 1923 року. Становище українських північно-західних земель (Волинь, Полісся, Підляшшя). Характер промисловості. Аграрні відносини.

Особливості політичної боротьби українців за національне та соціально-економічне визволення. Діяльність політичних партій та рухів. Українська Військова Організація (УВО). Є. Коновалець. Українське Національно-демократичне Об'єднання (УНДО). "Пацифікація". Організація Українських Націоналістів (ОУН). Методи діяльності ОУН. С.Бандера. Ідеологія інтегрального націоналізму. Д.Донцов. Комуністична Партія Західної України (КПЗУ) та її діяльність.

Українські землі під владою Румунії та Чехословаччини. Політика румунського уряду щодо українців. Особливості політичної боротьби в Закарпатті. Русинство. Надання автономії Карпатської України. Карпатська Січ. Проголошення незалежності Карпатської України. А.Волошин.

Література: [1]с. 167 – 192;

[2]с. 370 – 417

Тема 9. Україна в роки другої світової війни (1939-1945)

Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 року і міжнародні передумови вступу Червоної армії в Західну Україну і Західну Білорусію. Воз'єднання Західної України з УРСР. Вхідження Північної Буковини і українських придунайських земель до складу УРСР у 1940 році. Позитивні та негативні наслідки воз'єднання. Радянізація західних областей України. Масові депортації населення. Встановлення німецької окупаційної влади на Лемківщині, Підляшші та Холмщині. Діяльність ОУН в 1939-1940 рр. Розкол ОУН.

Початок радянсько-німецької війни. Напад Німеччини на Радянський Союз. Причини невдач Червоної армії. Оборонні бої 1941-1942 рр. Оборона Києва. Поразка Південно-Західного фронту. Невдалі спроби

контрнаступу під Харковом. Продовження наступу німецьких військ на півдні.

Окупаційний режим. Розчленування України. Нацистський «новий порядок». Злочинна політика окупаційних властей. Концтабори і масові розстріли. Трагедія Бабиного Яру.

Розгортання руху Опору та його течії в Україні. Радянське підпілля і партизанський рух 1941-1942 рр. ОУН на початку війни. «Акт проголошення

відновлення Української держави» 30 червня 1941 р. Оунівське підпілля 1941-1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА). Польсько-українські відносини в роки війни.

Україна в 1943 р. Перемога Червоної армії під Сталінградом і початок вигнання окупантів з України. Курська битва. Продовження наступу на Лівобережжі, Визволення Лівобережної України. Визволення Києва. Боротьба з ворогом в тилу. Діяльність радянських партизанських загонів і підпілля. Політична еволюція ОУН-УПА .

Україна на завершальному етапі війни (1944 - 1945 рр.) Січнево-лютневий наступ 1944 р. Корсунь-Шевченківська битва. Весняний наступ Українських фронтів. Кримська наступальна операція. Примусове виселення з Криму в східні райони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення вигнання окупантів з України.

Завершальний етап боротьби в тилу. Радянський партизанський рух. ОУН - УПА на завершальному етапі війни. Становище в західних областях України. Воз'єднання Закарпаття з УРСР. Втрати України в роки війни.

Література: [1]с. 193 – 210;

[2]с. 418 – 441

Тема 10. Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945- середині 1980-х рр.

Підвищення міжнародного статусу України. УРСР - співзасновниця Організації Об'єднаних Націй.

Соціально-економічні труднощі післявоєнної епохи. Голод 1946-1947 рр. Успіхи у відбудові промисловості, транспорту й сільського господарства.

Внутрішньополітичне життя в Україні. Партійне керівництво України. Деформуючий вплив адміністративно-тоталітарної системи на становище в республіці. Продовження політичних репресій. Колективізація західноукраїнського села. Львівський собор 1946 року та ліквідація Української греко-католицької церкви. Боротьба радянської влади з підпільним партизанським рухом ОУН-УПА. Операція "Вісла".

Смерть Й.В.Сталіна. Початок десталінізації та демократизації суспільного життя в Україні. XX з'їзд КПРС і Україна. Початок політичної реабілітації. Наростання опору десталінізації з боку консервативних сил. М.С.Хрущов: політичний портрет.

Адміністративно-територіальні зміни. Вхідження Кримської області до складу України.

Розвиток економіки України в середині 50-х - у першій половині 60-х років. Реформування економіки. Раднаргоспи. Зміни в аграрному секторі. Екстенсивні шляхи розвитку сільського господарства. Піднесення соціального статусу селянства.

Демократизація культурно-духовного життя в Україні. Науково-технічна революція.

Зародження дисидентського руху в Україні. Причини появи та Особливості дисидентського руху в Україні. «Українська робітничо-селянська спілка». Стаття І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?». Значення діяльності дисидентів.

Політико-ідеологічна криза системи. Жовтневий (1964 р.) Пленум ЦК КПРС як політичний переворот. Негативний вплив рішень пленуму на політичне й економічне становище в УРСР. Згорання демократичних процесів. Неосталінізм. Посилення централізованої командно-адміністративної системи управління і обмеження суверенітету республіки. Діяльність в Україні П. Шелеста і зміщення його з посади першого секретаря ЦК КП України. В. Щербицький. Конституція УРСР 1978р.

Спроби радянського уряду динамізувати соціально-економічне життя. Реформи в промисловості та сільському господарстві. Посилення економічних важелів в управлінні. Непослідовність економічних перетворень. Наростання стагнаційних процесів в 1970-х - на початку 80-х років. Індустріальна гігантomanія. Нарощення військово-промислового комплексу (ВПК).

Соціальна сфера буття суспільства. Матеріальний та культурний рівень життя населення. Житлове будівництво. Сфера медичного обслуговування. Особливості соціальної диференціації в суспільстві. Деформація принципу соціальної справедливості. Порушення прав людини. Загострення екологічної кризи. Криза суспільно-політичної системи.

Розвиток освіти та науки. Запровадження обов'язкової середньої освіти.

Наростання дисидентського руху. Утворення Української Гельсінської спілки (УГС). Посилення переслідувань опозиції наприкінці 70-х - на початку 80-х років.

Література: [1]с. 211 – 226;
[2]с. 442 – 472

Тема 11. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України.

Україна в умовах незалежності

Погіршення економічної ситуації в Україні в другій половині 80-х років. Характер економічної політики. Чорнобильська катастрофа. Екологічна ситуація в Україні. Формування економічних передумов розпаду СРСР.

Зміни у вищому партійно-державному керівництві. Пошуки шляхів виходу з кризи. Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя. «Перебудова». Невдача спроб реформування СРСР. Зростання громадсько-політичної активності суспільства. «Гласність» і повернення народові правди про минуле України. Нові громадські об'єднання. Початок формування багатопартійності в Україні. Народний рух. Розпад компартії України.

Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Спроба державного перевороту в СРСР та події в Україні. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.

зовнішньої політики незалежної України. Участь України в загальноєвропейському процесі. Діяльність України в ООН. Вступ України до Ради Європи. Відносини України з сусідніми державами. Українсько-російські відносини. Міжнародні торговельні та економічні зв'язки. Культурне співробітництво.

Політичне життя 1993 - 2002 рр. Прийняття Конституції України. Процес національного відродження.

Література: [1]с. 226 – 268;

[2]с. 473 – 525

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України	3	2				1						
Тема 2. Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь. Галицько-Волинське князівство	5	2	2			1						
Тема 3. Українські землі під владою Литви та Польщі (XIV - перша половина XVII століття)	3	2				1						
Тема 4. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Утворення козацької держави	5	2	2			1						
Тема 5. Соціально-економічний та політичний розвиток України в другій половині ХУІІ-ХУІІІ століття	3	2				1						
Тема 6. Українські землі під владою	4	2				2						

Російської та Австрійської імперій (XIX – початок XX століття).												
Тема 7. Українське національно-державне відродження 1917-1920 років	6	2	2			2						
Тема 8. Українська РСР в умовах непу та модернізації (1921 – 1939 рр.)	3	2				1						
Тема 9. Україна в роки другої світової війни (1939-1945)	5	2	2			1						
Тема 10. Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945-середині 1980-х рр.	3	2				1						
Тема 11. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України. Україна в умовах незалежності	5	2	2			1						
Усього годин	45	22	10			13						
ІНДЗ			-	-	-	-			-	-	-	
Усього годин	45	22	10			13						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Давньоруський період історії України	2
2	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	2
3	Українська революція 1917-1921 рр.	2
4	Україна в другій світовій війні 1939-1945 рр	2
5	Україна в умовах незалежності	2
	Разом	10

6. Теми практичних занять

Навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Кіммерійці, скіфи, сармати. Антична цивілізація Пн. Причорномор'я	1
2	Внутрішня та зовнішня політика київських князів. Боротьба з монголо-татарською навалою	1
3	Виникнення укр. Князівства. Запорізька січ. Козацько-селянські повстання кінця XVI-20-30-х рр. XVII	1
4	Хід воєнних дій у 1649-1653 роках.	1
5	Становище укр. земель під владою Речі Посполитої. Гайдамацькі рухи. Рух опришків.	1
6	Західноукраїнські землі у XIX ст. Україна в роки першої світової війни.	2
7	Нац. – визвольний рух на зах. укр. землях. ЗУНР.	2
8	Запровадження колгоспного ладу. Голодомор 1932-33р. Західноукр. Землі в 1921-1939 рр.	1
9	Окупаційний режим . Визволення Укр. від фашистських загарбників.	1
10	Розвиток економіки в сер. 50-х-першій пол. 60-х рр. Наростання дисидентського руху.	1
11	Політичне життя. Становище в соціальній сфері	1
	Разом	13

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

I. По джерелу знань:

- 1.1. Словесні – лекція;
- 1.2. Діалогічні (бесіда, диспут, семінар);
- 1.3. Практичні (вправи, практичні завдання);

II. По пізнавальній діяльності:

- 2.1. Репродуктивний (відтворювальний) – розв'язання задач;
- 2.2. Частково-пошуковий (самостійна робота),

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

I. По джерелу знань:

- 1.1. Словесні – лекція;
- 1.2. Діалогічні (бесіда, диспут, семінар);
- 1.3. Практичні (вправи, практичні завдання);

II. По пізнавальній діяльності:

- 2.1. Репродуктивний (відтворювальний) – розв’язання задач;
- 2.2. Частково-пошуковий (самостійна робота),
- 2.3. Евристичний (проблемно-розвиваючий) – евристична бесіда, евристичне фронтальне опитування;
- 2.4. Метод проблемного викладання;

III. Методи по логіці навчання:

- 1.1. Індуктивний – від часткового до загального;
- 1.2. Дедуктивний – від загального до часткового;
- 1.3. Синтез;
- 1.4. Аналіз;
- 1.5. Порівняння.

IV. Методи колективної розумової діяльності:

- 4.1. Пізнавальна суперечка;
- 4.2. Навчальні дискусії;
- 4.3. Метод „мозкового штурму”;

V. Імітаційні методи навчання (ділова гра).

11. Методи контролю

Види контролю	Застосування
Поточний контроль	Атестація, проведення семінарських занять, усний контроль знань, тематичний контроль знань, контроль виконання самостійної роботи студентів
Підсумковий контроль	Семестровий контроль (іспит)

12. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Перевірка та оцінювання знань студентів з навчального курсу може проводитися декількома методами:

- з використанням поточних тематичних тестів;
- на основі поточних модульних завдань;
- проведення підсумкових письмових контрольних робіт;
- проведенням письмового або усного іспиту з усього курсу.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Поточний контроль є найбільш типовим і традиційним, проводиться протягом семестрового періоду навчання і включає в себе підготовку до семінарських занять, індивідуальні заняття під керівництвом викладача, самостійну роботу студентів.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення семінарських занять, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь усно чи письмово представити певний матеріал.

Формами поточного контролю можуть бути:

- письмова робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання вправ, певних розрахунків);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми);
- усне опитування;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, участь у дискусії);
- перевірка і захист індивідуального завдання;
- перевірка домашнього завдання (задачі, вирішення проблемних завдань);
- конспектування додаткової літератури;
- робота зі словником економічних термінів.

При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних питань курсу. Мінімальна кількість правильних відповідей студента на тестове завдання курсу, що дозволяє оцінити результати тестування позитивно (тобто "Задовільно" або "Зараховано"), має бути більше 60% від загальної кількості запитань тестового завдання.

Проведення заліку передбачає оцінку знань студентів за двобальною системою - "Зараховано" та "Незараховано". При цьому оцінка "Зараховано" ставиться у випадку, коли студент у певному обсязі засвоїв навчальний матеріал, вміє виконувати практичні завдання, але допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, у розрахунках при розв'язанні практичних завдань.

Оцінка "Незараховано" ставиться у випадку, коли студент засвоїв навчальний матеріал не в повному обсязі або не засвоїв взагалі, допускається принципових помилок у відповідях на запитання, грубих помилок у розрахунках.

Проведення іспиту з курсу - це найважливіший метод контролю знань студентів з навчального курсу "Історія України". Результати іспиту можуть бути оцінені за чотирибальною системою:

Оцінки "відмінно" заслуговує студент, який показав систематичне та глибоке знання питань матеріалу не тільки в обсязі матеріалу лекцій та семінарських занять, але й матеріалів, рекомендованих для самостійної роботи, а також додаткової літератури. При цьому студент повинен продемонструвати вміння аналізувати інформацію, проявити творчі здібності в розумінні матеріалу.

Оцінки "добре" заслуговує студент, який показав належне знання навчальної програми курсу, виконав усі завдання, при цьому допустив незначні помилки і мав невеликі недоліки. Як правило, оцінка "добре" ставиться студентам, які показали систематичний характер знань з дисципліни, вміють самостійно робити висновки та показали належний рівень знання рекомендованої літератури.

Оцінки "задовільно" заслуговує студент, який показав знання основного матеріалу навчальної програми курсу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і професійної діяльності. Студент повинен відповісти на основні питання завдання, показати знання рекомендованої літератури, вміння аналізувати зміст питання. Можливі деякі помилки не принципового характеру.

Оцінку "незадовільно" виставляють студентам, які не могли показати необхідний рівень знань для подальшого навчання, допустили значні помилки або взагалі не виконали завдання.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з предмету «Історія України»;
2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з предмету «Історія України»;
3. Методичні матеріали до поточного і підсумкового контролю:
 - завдання до проведення тематичного контролю знань;
 - плани семінарських занять;
 - питання до іспиту;

14. Рекомендована література

Основна

1. Світлична В.В. Історія України – К.: Каравела, 2002
2. Воронянський О.В. Історія України. – Харків, 2005
3. Історія України. Кер. авт. кол. Ю. Зайцев – Львів:Світ
4. Історія України. Під ред. В.А. Смолія. - К.: Альтернатива 1997

Додаткова

1. Історія України: Навч. – метод. Посібник для сем. занять. За ред. В.М. Литвина. – К.: Знання, 2006.
2. Дещинський Л.Є. та ін. Історія України та її державності. – Львів: «Бескид БТТ», 2005

15. Інформаційні ресурси

1. Сайти

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Культурологія» – ознайомити студентів з фундаментальними досягненнями світової і вітчизняної культури, розкрити єдність і різноманітність культур світу, показати значущість культури в життєдіяльності людини й соціальних груп, її роль у творчості та вдосконаленні особистості, гуманізації суспільних відносин. Курс дає можливість студентам долучитися до скарбниці мудрості й досвіду, надбаних людством протягом тисячоліть.

Завдання:

- оволодіння основними термінами і поняттями культурології на рівні відтворення, тлумачення та використання у повсякденному житті;
- вивчення культури в розвитку, в єдності та суперечності різних процесів і тенденцій, засвоєння сутності та цінностей основних здобутків культури, її суттєвих рис;
- розгляд української культури в контексті її історичного розвитку та досягнень світової і європейської культур;
- формування вмінь і навичок застосування знань з культурології

Програмні результати навчання:

- Знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою України;
- Здійснювати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

Загальні компетентності:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

Місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі ОПП та міжпредметні зв'язки

«Культурологія» вивчається в 4 семестрі. Є основою для вивчення предметів «Філософія» та «Соціологія».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Теоретичні аспекти культури.

Тема 1 Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Функції культури. Культура і цивілізація.

Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Методологічні підходи до вивчення поняття “культура”. Функції культури. Типи культури. Види культури. Форми культури. Концепції культури. Розуміння культури як соціального процесу. Поняття “культура” і “цивілізація”. Культурна єдність людини і природи.

Література: [1] ст.7-18,
[2] ст17-47,
[5]ст. 49-61

Тема 2 Походження і головні етапи розвитку культури. Виникнення мистецтва . Первісна культура

Походження і головні етапи розвитку культури. Філософські концепції культури. Просвітницькі концепції, культурологічні школи. Еволюційні концепції. Генеза культури, мова культури. Функції мистецтва. Види мистецтва. Походження мистецтва. Особливості декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва. Мігруючий сюжет, його особливості. Первісна епоха та її місце в історії людства. Натурфілософія як основа світосприйняття первісної людини. Розвиток матеріальної культури та еволюція мистецтва у палеоліті, мезоліті, неоліті. Культура епоха бронзи і заліза. Найдавніші вірування (тотемізм, фетишизм, анімізм, магія).

Література: [1] ст. 19-31,
[5] ст. 69-100

Розділ II. Основні етапи розвитку світової культури

Тема 3. Культура Стародавнього Сходу.

Стародавні цивілізації 4-3 тисячоліття до н.е. на територіях Передньої Азії Вавилон, Шумер, Єгипет, Ассирія, Урарту та ін.. Вплив географічних чинників на процес зародження ,становлення й розвитку цивілізацій. Шумеро-Вавилонська культура та її особливості. Епос “Сказання про Гільгамеша”. Вавилонська архітектура та скульптура. Особливості ассирійської образотворчого мистецтва. Фінікійська культура. Розвиток географії та астрономії. Фінікійській алфавіт.

Культура Стародавнього Єгипту. Виникнення єгипетської держави і періодизації культури Стародавнього Єгипту. Наукова думка: медицина, математика, астрономія. Писемність. Особливості світосприйняття стародавніх єгиптян : міфологія, архітектура, мистецтво.

Індійська культура. Культура Хараппи та культура "Рігведи". Повсякденне життя: каста, сім'я та мораль. Філософські концепції індійської культури на базі наукових знань. Мистецтво Індії: його джерела і специфіка. Культура Стародавнього Китаю. Періодизація культури. Своєрідність мистецтва – триєдність: каліграфія, поезія, живопис. Наука Стародавнього Китаю. Великий шовковий шлях – шлях взаємозв'язків культур Сходу і Заходу.

Література: [1] ст.32-38,
[3] ст. 95-105

Тема 4. Культура Античності.

Культура античного світу. Історико-культурний феномен античності: теоретичний чинник. Етапи розвитку давньогрецької культури. Доісторична Греція і класична Еллада. Зародження науки в Греції. Давньогрецька архітектура і пластичне мистецтво. Виникнення театру. Драматургія. Комедія і трагедія. Піднесення і падіння давньогрецької культури.

Культура Стародавнього Риму . Періодизація культури. Вплив християнства на подальший розвиток культури. Система виховання й освіти

Римський інженерний геній. Мистецтво.

Література: [1] ст. 39-58
[2] ст. 341-386

Тема 5. Культура Середньовіччя. Культура Візантії.

Поняття "середні віки". Гуманісти та романтики про середні віки. Християнство і культурний процес. Середньовічна культура Західної Європи. Середньовічний тип міста та його культура. Діячі культури Середньовіччя: Розвиток освіти. Середньовічні університети. Розвиток наук. Романська література. Середньовічний епос: рицарська література, поезія вагантів. Середньовічне західноєвропейське мистецтво. Романський стиль та готика , їх особливості. Середньовічна ікона.

Середньовічна культура Візантії як своєрідний синтез культурних традицій греко- римського світу, християнства і елліністичного Сходу. Візантійський тип культури: держава, церква, цивільне право, система освіти, наука. Візантійське мистецтво, його специфіка. Візантійська архітектура. Рух іконоборців. Значення впливу візантійської культури на культури слов'янських народів.

Література: [2] ст. 387-428,
[4] ст. 109-134,
[5] ст. 129-141

Тема 6. Культура епохи Відродження.

Поняття Відродження . Культура Відродження – перехідна епоха в історії культури Західної і Центральної Європи від Середньовіччя до Нового часу. Особливості культури епохи Відродження. Народження гуманізму.

Пошуки ідеалу соціальної справедливості і свободи. Утопічний соціалізм Томаса Мора, Томмазо Кампанелли, їх вплив на розвиток літератури. Наукові відкриття епохи Відродження : Христофор Колумб, Васко да Гама, Фернанд Магелан , Микола Коперник, Йоган Кеплер, Йоган Гутеберг. Гуманізм Данте Аліґ'єрі , Франческо Петрарки, Джованні Боккаччо, Франсуа Рабле, Еразма Роттердамського та інших. Гуманізм та реформація.

Ренесансне мистецтво. Італійський живопис та скульптура. Титани італійського відродження: Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело, Ботіччеллі, Тиціан, Тінторетто. Криза гуманістичних ідеалів. "Золоте століття" іспанського живопису.

Література: [1] ст.96-138,
[5] ст.141-146

Тема 7. Культура Нового часу і Просвітництва.

Культура Реформації і Просвітництва. Поняття Реформації і Просвітництва Діячі реформації Ян Гус і Мартин Лютер. Література і епос епохи реформації (Д.Мільтон, Ф.Клопшток). Стилi художньої культури: бароко і класицизм. Культура бароко. Стил ь бароко. Творчість італійського скульптора Л.Берніні. Живопис Д.Веласкеса, А.Дюрера, М.Караваджо, П.Рубенса. Скульптура бароко, архітектура, рококо, класицизм. Теоретичні принципи класицизму в творчості Н.Буало. Драматургія Ж.Расіна і Ж.Мольєра. Класицизм у живописі, скульптурі, архітектурі. Епоха Просвітництва. Раціоналізм як джерело ідеології Просвітництва. Жан-Жак Руссо і Ш.-Л.Монтеск'є. Криза культури Нового часу.

Література: [1] ст. 174-208,
[3] ст.215-231

Тема 8. Європейська культура ХІХ-ХХ ст.

Культура періоду розвитку вільної конкуренції. Промисловий переворот і урбанізація. Розвиток класичного природознавства у науці. Філософські системи Г.Гегеля, Ф.Шелінга, І.Канта. Ідеологія лібералізму, його вплив на розвиток науки і культури. Романтизм: причини появи та особливості у художній культурі. Творчість Ф. Шіллера і Й. В.Гете, Д.Байрон, В.Гюґо, Е.Делакруа, Ф.Гойя, В.Скотта. Критичний реалізм: його особливості та недоліки. О.де Бальзак, Ч. Дікенс, Г. Флобер. Живопис О. Ренуара, К. Моне, Е. Мане, Е. Дега та ін. Постімпресіоналізм . Натуралізм як течія в художній культурі.

Модернізм як доба у культурі. Причини виникнення стилю модерн. Стил ь модерн – поєднання традицій східного і західного європейського мистецтва. Модернізм в літературі та театрі. Основні течії модерністського мистецтва: кубізм, експресіонізм , дадаїзм , супрематизм, сюрреалізм, поп-арт. Модерн як архітектурний стил ь.

Авангардистський живопис . Функціоналізм в архітектурі. Нові виражальні засоби в музиці.

Література: [2] ст. 476-489,
[3] ст. 256-268

Розділ III. Основні етапи розвитку культури України

Тема 9. Культура східних слов'ян . Основні етапи розвитку культури східних слов'ян.

Вірування та міфологія східнослов'янських племен. Трипільська культура , її особливості. Особливості культурного процесу скіфського періоду. Черняхівська культура, її місце у культурному надбанні слов'ян . Особливості праслов'янської писемності ." Велесова книга" , її значення для розвитку культури киеворусичів.

Тема 10. Культура Київської Русі.

Культура Київської Русі – видатне явище світової середньовічної культури. Язичницька культура Київської Русі. Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі. Взаємозв'язки культури Київської Русі з культурами інших народів – Візантії, Болгарії. Володимир Великий, Ярослав Мудрий і культурний розвиток Київської Русі . Діяльність митрополита Іларіона як просвітника, діяча культури. Писемність, літописи. Мислителі Київської Русі. Книжна справа . Зародження і розвиток шкільної освіти. Наукова осередки. Література. Архітектура Київської Русі.

Образотворче мистецтво: іконопис, фрески, мозаїка, книжкова мініатюра. Музичне мистецтво Київської Русі, нотне крюкове письмо . Театральне мистецтво. Зв'язок культури Київської Русі з античністю. Місце і роль культури Київської Русі у європейській культурі.

Література: [1] ст. 82-95,
[3] ст. 168-184

Тема 11. Українська культура XIV-XVII ст.

Україна наприкінці XIV – в першій половині XVст. Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Характерні особливості архітектури XIV ст. Поділ України та розвиток культури. Братства і розвиток культури. Роль братських шкіл у становленні освіти. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. Виникнення та розвиток друкарства в Україні. І.Федоров. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток освіти України. Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Петро Конашевич-Сагайдачний – видатний діяч України . Книга Лаврської друкарні. Особливості реформаційного руху в Україні.

Шкільний театр. Особливості архітектури козацької доби. Народні думи і пісні XIV- XVII ст. Культурологічна та просвітницька діяльність козацької старшини. Перші шкільні підручники . Колегії в Україні .

Література: [1] ст. 156-167
[3] ст. 199-214

Тема 12. Українська культура XVIII- XIXст.

Умови розвитку української культури другої половини XVII- XVIII ст. Феофан Прокопович – видатний діяч просвітництва і культури. Козацькі літописи. "Українське" бароко. Григорій Сковорода – просвітитель, філософ, поет. Театральне мистецтво. Нові тенденції розвитку образотворчого мистецтва другої половини XVII- XVIII ст. Культурно-мистецький процес України XVIII ст., його особливості. Наука і література. Граматика Мелетія Смотрицького. Словник Памви Беринди. Наукова та громадська діяльність Інокентія Гізеля, Данила Туптала, Стефана Яворського. Освіта в Україні у XVIII ст.. Архітектура й образотворче мистецтво другої половини XVIII ст. Музичне життя України

XVIII-XIX ст. Українське національно-культурне відродження кінця XVIII-40-х рр..XIX ст. Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики: діяльність "Руської трійці", Кирило-Мефодіївське товариство. Розвиток української етнографії та фольклористики: Г. Калинський, М.Максимович, І.Срезневський, О. Бодянський та ін. Історіографія. Освіта і наука в Україні у першій половині XIX ст.: створення гімназій, ліцеїв, відкриття університетів. Розвиток живопису у першій половині XIX ст. Роль творчості Т.Шевченка у становленні української культури. Культурний процес II половини XIX. Розвиток науки в Україні другої половини XIX ст.. Реформа освіти.

Особливості української літератури другої половини XIX ст. Організація науково-мистецьких товариств." Просвіта" та її роль у культурному процесі: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні. Розвиток музичного мистецтва в кінці XIX - на початку XX ст. становлення Української професійної художньої школи. "Театр корифеїв".

Література: [1] ст. 209-232,
[3] ст. 232-255,
[5] ст. 162-182

Тема 13. Українська культура XX ст.

Політичне життя та культурний процес в Україні на початку XX ст. Відродження української культури в період національно-демократичної революції: освіта, вища школа, наука, література, театр, музика, преса, книгодрукування. Образотворче мистецтво початку XX ст. Навчальні заклади для жінок. Музейна справа в Україні. Меценати та колекціонери Українізація. Національні меншини. Преса, книгодрукування. Література і театр на тлі нових національних та соціальних релігій. Український

мистецький авангард та його доля. Архітектура. Українська культура у 30-ті роки. Культура України в роки війни. Культура повоєнного часу. Шістдесятники.

Українська культурна парадигма II половини XX ст. Культура в часи перебудови та становлення незалежності України.

- Література: [1] ст. 320-340,

[3] ст. 332-350,

[5] ст. 205-221

Тема 14. Національна культура в сучасній Україні. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур.

Культура на початку XXI ст. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. Національний характер, свідомість і самосвідомість як феномен культури. Національна культура в сучасній Україні. Сучасна Українська культура та її входження у світовий простір. Проблеми української культури в контексті світового розвитку. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур. Культура української діаспори.

Література: [3] ст. 350-362

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	деньна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	ла б	інд	с.р.	л		п	ла б	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні аспекти культури												
Тема 1 Предмет культурології як науки про культуру.	2	2										
Тема 2 Походження і головні етапи розвитку культури.	2	2										
Разом за розділом 1	4	4										
Розділ 2. Основні етапи розвитку світової культури												
Тема 3. Культура Стародавнього Сходу.	3	2				1						
Тема 4. Культура Античності	5	2	2			1						
Тема 5. Культура Середньовіччя.	2	1				1						

Культура Візантії.											
Тема 6. Культура епохи Відродження.	2	1			1						
Тема 7. Культура Нового часу , Просвітництва	4	2	2								
Тема 8. Європейська культура XIX – XX ст.	3	2			1						
Разом за розділом 2	19	10	4		5						
озділ 3. Основні етапи розвитку культури України											
Тема 9. Культура східних слов'ян.	2	1			1						
Тема 10. Культура Київської Русі	4	1	2		1						
Тема 11. Українська культура XIV-XVII ст	4	2			2						
Тема 12. Українська культура XVIII -XIX ст	3	2			1						
Тема 13. Українська культура XX ст.	6	2	2		2						
Тема 14. Національна культура в сучасній Україні	3	2			1						
Разом за розділом 3	22	8	4		8						
Усього годин	45	22	8		13						
ІНДЗ			-	-	-	-		-	-	-	
Усього годин	45	22	8		13						

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Первісна культура та культура перших цивілізацій	2
2	Основні етапи розвитку світової культури	2
3	Культура східних слов'ян та Київської Русі	2
4	Культура України XX століття	2
	Разом	8

- 1.1. Синтез;
- 1.2. Аналіз;
- 1.3. Порівняння.

IV. Методи колективної розумової діяльності:

- 4.1. Пізнавальна суперечка;
- 4.2. Навчальні дискусії;
- 4.3. Метод „мозкового штурму”;

V. Імітаційні методи навчання (ділова гра).

11. Методи контролю

Види контролю	Застосування
Поточний контроль	Атестація, проведення семінарських занять, усний контроль знань, тематичний контроль знань, контроль виконання самостійної роботи студентів
Підсумковий контроль	Семестровий контроль (залік)

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка	Знання та вміння
«Відмінно»	Оцінка " Відмінно " ставиться у випадках , коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення, висновки, наводить практичні приклади.
«Добре»	Оцінка " Добре " ставиться , якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу, або допускається незначних помилок у формуванні термінів, категорій, невеликих помилок у розрахунках.
«Задовільно»	Оцінка " Задовільно " ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не в повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, допустився помилок у розрахунках.
«Незадовільно»	Оцінка " Незадовільно " ставиться студентові, який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при розв'язуванні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з предмету «Культурологія»;

2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з предмету «Культурологія»;
3. Методичні матеріали до поточного і підсумкового контролю:
 - завдання до проведення тематичного контролю знань;
 - плани семінарських занять;
 - питання до заліку;

14. Рекомендована література

Основна

1. Гриценко Т.Б. Культурологія. Навч. посіб. –ЦНЛ, 2019,-392с.
2. Культурологія. Базовий підручник для студентів ВНЗ. Під ред. А.Конверського. - Фоліо, 2013,-863с.
3. Тюрменко І.І. Культурологія. Навч. посіб. ЦНЛ, 2019, -362с.
4. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Іванова К. А. Культурологія: навч. посіб. – центр навч. літератури, 2003, - 288с.
5. Матвеева Л. Л. культурологія: курс лекцій.: Навч. посіб. – К.: Либідь, - 2005, - 512с.

Додаткова

1. Бокань В. А. Культурологія. Навч. посіб. – К. : МАУП, 2000, - 244с.
2. Левчук Л. Т. Історія світової культури. К. :Либідь, 2000, - 364с.
3. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. К. : Либідь, 2001, - 215с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайти